

מדינת ישראל
 משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה – מערך בריאות העוף

הוראות חיסוני חובה לבעלי כנף בפנינות חי, משקי ילדים, גני חיות, עופות חצר, שווקים, תערוכות.

- ❖ יש לקרוא את הוראות היצרן לפני תחילת העבודה
- ❖ אין לרכוש תרכיבים שלא אושרו במדינת ישראל
- ❖ ההנחיות הינן לחיסוני חובה בלבד. מומלץ להתייעץ עם הרופא הווטרינר המטפל לקבלת הנחיות לחיסונים נגד מחלות אחרות.

ניוקסל

חובה לחסן את בעלי הכנף הבאים כנגד מחלת הניוקסל:

1. תרנגולות
2. תרנגולי הודו
3. יונים *
4. חוגלות
5. שלווים
6. אווזים
7. ברבורים
8. פסיונים
9. פניניות
10. טוסים
11. יענים (יען, אמו, ננדו, קיווי, קזואר...)

תכנית חיסונים:

חיסון ניוקסל לכל סוגי העופות הנ"ל, פרט ליענים:

גיל	סוג החיסון	אופן מתן החיסון
0-14 יום	חי - לא ליונים	טפטוף לשתי העיניים
4 שבועות	מומת	הזרקה תת עורית
כל חצי שנה, חיסון חי וחיסון מומת	חי - לא ליונים	טפטוף לשתי העיניים
	מומת	הזרקה תת עורית

*** ליונים - חיסון מומת בלבד**

כל בעל כנף חדש שנכנס לאתר, ללא קשר לחיסונים קודמים, יקבל מיידית חיסון חי בטפטוף לעין (פרט ליונים) וחיסון מומת בהזרקה תת עורית.

- ❖ יש להשתמש בתרכיבי החיסון, תוך הקפדה על הוראות היצרן הרשומות בתוויות ובדברי ההסבר באריות.
- ❖ חיסון המבוצע בהזרקה, מחייב כי כל בעל כנף יקבל מנה אחת של תרכיב באופן שמנת התרכיב בשלמותה תוזרק לגוף העוף.
- ❖ חיסון בעירפול או ריסוס יבוצע באופן שיבטיח פיזור אחיד של החיסון.
- ❖ חיסון במי שתיה יבוצע בהתאם להוראות תווית האריזה. יש להשתמש במספר מנות המתאים למספר העופות בלהקה.
- ❖ אין להשתמש בתרכיבי חיסון שפג תוקפם (תאריך התפוגה מופיע בכל אריזה).
- ❖ החיסון יבוצע על ידי אחד מהגורמים הבאים בלבד:
 - רופא וטרינר
 - אדם בעל היתר לעסוק בחיסון עופות בהתאם לתקנות הרופאים הווטרינריים (כשירות לעיסוק ברפואה וטרינרית בידי מי שאינו רופא וטרינר-חיסון עופות), תשנ"ד – 1994.
 - בעל העופות ובלבד שקיבל הנחיות מקצועיות לביצוע החיסונים מהשירותים הווטרינריים.
- ❖ חיסוני חובה: על המגדל לדאוג ולקבל את ההוראות הנוגעות לחיסוני החובה, לפני קבלת להקה. חיסוני החובה מסומנים בכל אחת מתכניות החיסונים.
- ❖ כל סטייה מהוראות החיסון תעשה באישור מוקדם של רופא וטרינר ממשלתי מערך בריאות העוף בלבד.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה – מערך בריאות העוף

חיסון ניוקסל ליענים:

גיל	סוג התרכיב	שיטת החיסון
14 יום	ניוקסל חי	טפטוף לעין- מנה
	ניוקסל מומת	הזרקה- מנה
4 - 5 שבועות	ניוקסל מומת	הזרקה - 4 מנות
	ניוקסל חי	ריסוס או טפטוף לעין - 10 מנות
3 חודשים	ניוקסל מומת	הזרקה - 6 מנות
	ניוקסל חי	ריסוס או טפטוף לעין - 10 מנות
6 חודשים	ניוקסל מומת	הזרקה - 8 מנות
	ניוקסל חי	ריסוס או טפטוף לעין - 10 מנות
1 שנה	ניוקסל מומת	הזרקה - 10 מנות
	ניוקסל חי	ריסוס או טפטוף לעין - 10 מנות
מדי שנה	ניוקסל מומת	הזרקה - 10 מנות
	ניוקסל חי	ריסוס או טפטוף לעין - 10 מנות

כל יען חדש שנכנס לאתר, ללא קשר לחיסונים קודמים, יקבל **מיידית** חיסון ניוקסל חי בטפטוף או ריסוס לעין והיסון ניוקסל מומת בהזרקה תת עורית.

הוראות לחיסון בתרכיב חי בטפטוף ליעניים:

- יש לשמור את התרכיב במקרר לפני השימוש. אין להקפיא.
- בכל עוף, יש לטפטוף טיפה (מנה) לכל עין.
- התרכיב הוא מיובש ונמכר בבקבוקים או טבליות של 1,000 מנות.
- יש למהול ב-100 מ"ל מים שהורתחו וקוררו לטמפרטורת החדר.
- יש להשתמש בתרכיב מיידית לאחר המיהול, בתום השימוש להשמיד את הבקבוק עם השאריות.
- במידה ולא נעשה שימוש מיידית בתרכיב המהול אין להשתמש בו אלא להשמיד הבקבוק המלא.
- אין להשתמש בתרכיב לאחר שפג תוקפו (תאריך התוקף רשום על הבקבוק).

הוראות לחיסון בתרכיב מומת:

- יש לשמור את התרכיב במקרר לפני השימוש. אין להקפיא.
- לפני השימוש בתרכיב המומת, יש להוציא את הבקבוק מהמקרר ולהמתין שטמפרטורת התרכיב בבקבוק תגיע לטמפרטורת החדר, או לטמפרטורה גבוהה יותר (על פי הוראות היצרן המופיעות בכל אריזה).
- יש לערבב היטב את התרכיב לפני השימוש.
- לפני השימוש יש לחטא את הפקק מבחוץ עם אלכוהול 70%.
- אין להוציא את פקק הגומי מהבקבוק.

- ❖ יש להשתמש בתרכיבי החיסון, תוך הקפדה על הוראות היצרן הרשומות בתוויות ובדברי ההסבר באריזות.
- ❖ חיסון המבוצע בהזרקה, מחייב כי כל בעל כנף יקבל מנה אחת של תרכיב באופן שמנת התרכיב בשלמותה תוזרק לגוף העוף.
- ❖ חיסון בעירפול או ריסוס יבוצע באופן שיבטיח פיזור אחיד של החיסון.
- ❖ חיסון במי שתיה יבוצע בהתאם להוראות תווית האריזה. יש להשתמש במספר מנות המתאים למספר העופות בלהקה.
- ❖ אין להשתמש בתרכיבי חיסון שפג תוקפם (תאריך התפוגה מופיע בכל אריזה).
- ❖ החיסון יבוצע על ידי אחד מהגורמים הבאים בלבד:
 - רופא וטרינר
 - אדם בעל היתר לעסוק בחיסון עופות בהתאם לתקנות הרופאים הווטרינריים (כשרויות לעיסוק ברפואה וטרינרית בידי מי שאינו רופא וטרינר-חיסון עופות), תשנ"ד – 1994.
 - בעל העופות ובלבד שקיבל הנחיות מקצועיות לביצוע החיסונים מהשירותים הווטרינריים.
- ❖ חיסוני חובה: על המגדל לדאוג ולקבל את ההוראות הנוגעות לחיסוני החובה, לפני קבלת להקה. חיסוני החובה מסומנים בכל אחת מתכניות החיסונים.
- ❖ כל סטייה מהוראות החיסון תעשה באישור מוקדם של רופא וטרינר ממשלתי מערך בריאות העוף בלבד.

מדינת ישראל
 משרד החקלאות ופיתוח הכפר
השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה – מערך בריאות העוף

6. יש להוציא את התרכיב מהבקבוק באמצעות מזרק ומחט סטריליים.
7. אין להחזיר חומר לבקבוק.
8. בסיום העבודה, יש להחזיר את הבקבוק למקרר (לא למקפיא).
9. אין להשתמש בתרכיב לאחר שפג תוקפו (תאריך התוקף רשום על הבקבוק).

הוראות חיסון יענים:

1. אין להזריק את התרכיב המומת ברגל.
2. תרכיב חי בעופות בוגרים ניתן ליישם בריסוס לעין, יש להקפיד **שכל מנת החיסון** מגיעה לעיניים ולא מתפזרת באוויר.

סלמונלה

1. חובה לחסן כנגד מחלת סלמונלה תרנגולות שביציהן משמשות למאכל אדם, גם לשימוש עצמי.
 2. יש לחסן בתרכיב סלמונלה אנטיטידיס מומת או סלמונלה אנטיטידיס + סלמונלה טיפמוריום מומת בהזרקה תת עורית. הוראות חיסון כפי שמופיע ב"הוראות לחיסון בתרכיב מומת" לעיל.
 3. כל עוף חדש שנכנס לאתר, ללא קשר לחיסונים קודמים, יקבל מיידית חיסון מומת בהזרקה תת עורית.
 4. תכנית החיסונים של סלמונלה:
- חיסון (1)** - בגיל 8 שבועות.
חיסון (2) - בגיל 16 שבועות.
חיסון (3) - אחת לשנה.

כללי: בעלי כנף חדשים באתר:

1. בעלי כנף חדשים שנכנסים לאתר, ללא קשר להיסטוריית החיסונים, יוחזקו בנפרד לתקופה של לפחות 14 יום, וינקטו כל האמצעים ע"מ למנוע העברת גורמי מחלה ביניהם לבין שאר העופות במשק.
2. במידה ונראים סימני מחלה או מתרחשת תמותה יש ליידע מידית את הרופא המטפל.

כרטיס חיסונים

חובה לנהל ולשמור כרטיס חיסונים ובו כל פרטי ביצוע החיסונים:

1. תאריך ביצוע החיסון.
2. סוגי העופות שחוסנו ומספרם.
3. מספר האצווה של התרכיב (רשום על הבקבוק).
4. תאריך תוקף התרכיב (רשום על הבקבוק).
5. שם מבצע החיסון ותעודת זהות.

ספקי תרכיבים:

חברת **אביק** - טל': 02-9906901, פקס: 02-9906900 / חברת **ביוואק** - טל': 04-6266772, פקס: 04-6266775

- ❖ יש להשתמש בתרכיבי החיסון, תוך הקפדה על הוראות היצרן הרשומות בתוויות ובדברי ההסבר באריזות.
- ❖ חיסון המבוצע בהזרקה, מחייב כי כל בעל כנף יקבל מנה אחת של תרכיב באופן שמנת התרכיב בשלמותה תוזרק לגוף העוף.
- ❖ חיסון בעירפול או ריסוס יבוצע באופן שיבטיח פיזור אחיד של החיסון.
- ❖ חיסון במי שתיה יבוצע בהתאם להוראות תווית האריזה. יש להשתמש במספר מנות המתאים למספר העופות בלהקה.
- ❖ אין להשתמש בתרכיבי חיסון שפג תוקפם (תאריך התפוגה מופיע בכל אריזה).
- ❖ החיסון יבוצע על ידי אחד מהגורמים הבאים בלבד:
 - רופא וטרינר
 - אדם בעל היתר לעסוק בחיסון עופות בהתאם לתקנות הרופאים הווטרינריים (כשרויות לעיסוק ברפואה וטרינרית בידי מי שאינו רופא וטרינר-חיסון עופות), תשנ"ד – 1994.
 - בעל העופות ובלבד שקיבל הנחיות מקצועיות לביצוע החיסונים מהשירותים הווטרינריים.
- ❖ חיסוני חובה: על המגדל לדאוג ולקבל את ההוראות הנוגעות לחיסוני החובה, לפני קבלת להקה. חיסוני החובה מסומנים בכל אחת מתכניות החיסונים.
- ❖ כל סטייה מהוראות החיסון תעשה באישור מוקדם של רופא וטרינר ממשלתי מערך בריאות העוף בלבד.